

Възприемането на лицата като статистически единици, формира-ци изучаваната съвкупност, позволява при обработката на първичните данни да се формират и анализират допълнително съвкупности от домакинствата, участващи на неформалния пазар на труда, и съвкупности от случаите на неформална заетост. Едно домакинство се счита за заето в сивата икономика, ако поне един негов член упражнява неформален труд. В ситуацията, когато едно лице работи неформално на две места, тези две възможности могат да се разглеждат като отделни статистически единици (случаи на неформална заетост). По отношение на укриваните доходи, въз основа на първичните данни за лицата, също чрез допълнителна обработка могат да се формират: а) съвкупности от домакинства, в които поне един член не отчита пълния размер на своите доходи и б) съвкупности от случаи на укриване на доходи.

При така дефинираните съвкупности от лица, заети неформално, или лица, неотчитащи част от своите доходи и данъци, възниква един от най-трудните въпроси при изучаването на неформалната икономика - въпросът за дефиниционните признаци, по които лицата ще се третират като принадлежащи или не принадлежащи към изследваната статистическа съвкупност. Проблемите на идентификацията на неформално заетите лица произтичат от нееднородния характер на упражнявания от тях труд. Многообразието на форми на проявление на неформална заетост предполага използването на дедуктивен подход, т. е. необходимо е идентифицирането на отделните подсъвкупности в зависимост от вида неформална заетост и наличието на регистрацията за нейното осъществяване. По отношение на регистрацията и вида заетост могат да се различат следните подсъвкупности:

- подсъвкупности от наети лица, работещи без договор;
- подсъвкупности от самонаети лица, упражняващи дейност без регистрацията на фирмата;
- подсъвкупности от лица, упражняващи нерегистрирани (основни или допълнителни) дейности, независимо от трудовия статус;
- подсъвкупности от лица, произвеждащи селскостопанска продукция, предназначена за пазара или за натурална размяна, без да е регистрирана и отчетена.

За установяване принадлежността на анкетираните лица към посочените подсъвкупности бяха формулирани конкретни въпроси. Въз основа на отговорите бе установена и съвкупността от неформално заети лица. Що се отнася до съвкупността от лица, неотчели част от своите доходи, трябва да се отбележи, че поради ограничения обем на изследването този аспект от неформалната заетост остана на по-